

Priprema bolesnika za endoskopski pregled gornjeg digestivnog trakta

Da bi se načinila adekvatna fleksibilna endoskopija gornjeg digestivnog trakta neophodno je da želudac pacijenta u potpunosti bude prazan, bez sadržaja hrane ili tečnosti. U slučaju da je Vaš pregled zakazan u jutarnjim satima, nemojte uzimati hranu i tečnosti nakon ponoći. U slučaju da imate zakazan endoskopski pregled u popodnevним časovima, možete lako doručkovati (npr. čaj, tost, bistri voćni sokovi, kafa bez mleka) ali ne kasnije od 7 sati ujutru. Mogu se uzeti manje količine vode do dva sata pre pregleda.

Molimo vas da pre pregleda obavestite osoblje o postojanju bilo kakve predhodne alergije, da li bolujete od hipertenzije, kao i u slučaju da imate srčana ili plućna oboljenja kako bi tokom procedure mogao da se sprovede pojačan medicinski nadzor. Navedite Vašem lekaru sve lekove koje uzimate (prepisane i one koje uzimate na sopstvenu ruku). Pacijenti treba da uzmu redovnu terapiju sa malo vode najkasnije dva sata pre pregleda.

Dijabetes: U slučaju da imate dijabetes koji se kontroliše insulinom ili tabletama, molimo Vas da obavestite osoblje kako bi se Vaš pregled zakazao u ranim jutarnjim časovima.

Dijetom ili tabletama kontrolisani dijabetes (Dijabetes tip 2): proverite vrednosti glukoze u krvi nakon budjenja. U slučaju da su vrednosti glikemije manje od 5 mmol/l ili da osećate da su Vam vrednosti glukoze u krvi niske, uzmite malu čašu tečnosti koja sadrži šećer. Obavestite osoblje da ste popili ovakvu tečnost. Nemojte uzimati jutarnju dozu lekova, već ponesite Vaše lekove sa sobom kako bi ih uzeli nakon endoskopske procedure.

Insulinom kontrolisani dijabetes. Dan pre pregleda kontrolišite vrednosti glukoze najmanje 4 puta tokom dana. Možete sa sobom poneti tablete glukoze u slučaju hipoglikemije. S obzirom da se ove tablete brzo absorbuju kroz sluzokožu usne duplje, one neće uticati na endoskopsku proceduru.

Antikoagulantni lekovi: Molimo Vas da obavestite osoblje ako uzimate antikoagulatne (protiv zgrušavanja krvi) lekove kao što su sintrom, varfarin ili klopidogrel, odnosno u slučaju da redovno uzimate aspirin, vitamin E ili nesteroidne antiinflamatorne lekove, kao što su Brufen, Diklofen i slično. Ponekad je neophodno obustaviti ovu terapiju nekoliko dana pre endoskopije.

Bolesnici sa oboljenjima srčanih zalistaka pre procedure u nekim slučajevima treba da uzimaju protektivne antibiotike. Ukoliko imate neka druga propratna oboljenja, u skladu sa Vašim trenutnim opštim stanjem, lekar koji izvodi endoskopiju može zahtevati posebnu pripremu za pregled.

Ukoliko ste trudni, ili sumnjate na trudnoću obavezno obavestite lekara. Obavezno napomenite ako imate zubnu protezu koju je moguće skinuti.

Tokom endoskopskog pregleda

Endoskopija gornjeg digestivnog trakta se može izvoditi u ambulantnim uslovima, odnosno u sklopu ispitivanja kada je pacijent na bolničkom lečenju. Obavljanje endoskopije sprovodi se na sledeći način:

- Bićete zamoljeni da skinete odeću, nakit ili bilo šta što može da ometa izvođenje pregleda. Ukoliko nosite zubnu protezu koja se skida, bićete zamoljeni da je skinete tokom pregleda.
- Ukoliko se procedura izvodi u sedaciji (površnoj anesteziji), u ruku bolesnika se intravenski plasira posebna igla (braunila) putem koje dobija potrebne sedative (anestetike).
- U toku procedure se može meriti frekvencija srčanog rada, krvni pritisak, broj respiracija (udaha), odnosno nivo oksigenacije krvi (tkivna saturacija).
- Na endoskopskom stolu ležaćete na Vašem levom boku sa glavom savijenom unapred.
- Lokalni anestetik, kojim se anestezira usna duplja, daje se neposredno pre početka pregleda. Može biti u formi spreja ili gela, i nanosi se direktno na zadnji zid grla i služi da ublaži osećaj neprijatnosti dok endoskop prolazi kroz ždrelo. Sprej ili gel imaju gorak ukus koji može biti neprijatan - zadržite dah u momentu aplikacije anestetika,
- U usta se plasira posebni plastični štitnik za aparat, koji treba da zagrizete. Ovaj plastični štitnik ne dozvoljava da zagrizete endoskop, ali i štiti vaše zube.
- Onog momenta kada osetite utrnulost grla, i kada počne da deluje sedacija, endoskopom se pod direktnom vizijom polako ulazi kroz ždrelo u jednjak, potom u želudac i dvanaestopalačno crevo.
- U toku pregleda niste u mogućnosti da gutate pljuvačku koja se sliva niz grlo. Pljuvačka se u toku pregleda povremeno evakuše posebnom tankom aspiracionom sondom.
- Možete osetiti jaču nadutost i pritisak u gornjim partijama trbuha. To se dešava zbog činjenice da se endoskopom ubacuje vazduh da bi se organi dovoljno raširili da se mogu adekvatno i detaljno pregledati.
- Ukoliko se u toku pregleda uzimaju biopsije, ili se izvodi neka od interventnih procedura (dilatacija, zaustavljanje krvarenja, vadenje stranog tela) procedura može trajati nešto duže.
- Po završetku procedure, vazduh koji je ubačen u toku pregleda maksimalno se aspirira i endoskop se izvlači.

Nakon endoskopskog pregleda

Nakon procedure bićete odvedeni u prostoriju za posmatranje i odmor. Proverava se krvni pritisak, frekvencija srčanog rada, kao i ritam disanja. Kada su ovi parametri uredni, možete da krenete kući. Ukoliko je procedura rađena u sedaciji, neophodno je obezbediti pratnju koja će vas odvesti kući.

Nije dozvoljeno da jedete ili pijete dok osećaj utrnulosti grla ne prođe u potpunosti. Narednih nekoliko dana možda ćete imati pojačanu osetljivost i bol u grlu. Ovaj osećaj je normalan nakon procedure.

Ukoliko primetite nešto od dole navedenog nakon procedure, obavezno obavestite Vašeg lekara:

- Povišena telesna temperatura i/ili groznica
- Crvenilo, otok ili krvarenja sa mesta gde Vam je plasirana igla za intravenski anestetik
- Crna, katranasta ili krvava stolica
- Otežano gutanje
- Bol u grlu ili grudima koji se postepeno pojačava